

Muziekinstrumenten

1 Mensen en muziek

Als iemand aan jou vraagt: 'Bespeel jij een instrument?', zeg dan niet meteen 'nee', als je geen piano, trompet of viool speelt. Want je roffelt vast wel eens met een pen op tafel. Of je rammelt met je lunchtrommel. Misschien kun jij wel fluiten op een eikeldopje. Alles waar je geluid uit kunt halen, kan een muziekinstrument zijn. Je hebt zelfs altijd een instrument bij je: je eigen stem!

De rol van muziek

Muziek maken is leuk en ontspannend. Muziek brengt mensen samen. Je hoeft elkaars taal niet te verstaan om samen muziek te maken. Soms kun je met muziek zelfs meer zeggen dan met woorden. Muziek kan vrolijk zijn, droevig, spannend en dreigend, of zacht en lieflijk. Dat komt niet alleen door de noten die worden gespeeld. Het hangt ook af van welke instrumenten je hoort, hoe die worden bespeeld en hoe ze samen klinken.

De eerste muziekinstrumenten

Zolang er mensen zijn, maken ze al muziek. Eerst met hun lichaam. Ze klapten in hun handen, stampten met hun voeten en maakten geluiden met hun stem. Later gingen ze fluiten maken van hoorns en botten van dieren. In Duitsland zijn fluiten gevonden van ongeveer 40.000 jaar oud. Die waren gemaakt van het bot van een vogel en de slagtang van een mammoet.

Van holle boomstammen maakten onze voorouders trommels. Als ze een pijl afschoten, maakte hun boog een snorrend geluid. Dat gaf ze het idee om muziek te gaan maken met **snaren**, draden die tussen twee punten zijn gespannen.

Soorten muziekinstrumenten

Geluid is simpel gezegd: lucht die trilt. Muziek dus ook. Je maakt muziek door met een instrument lucht te laten trillen. Met slaginstrumenten maak je geluid door op het instrument te slaan, erover te wrijven of ermee te schudden. Met blaasinstrumenten doe je dat door erin of ertegen te blazen. Bij snaarinstrumenten breng je snaren in beweging. En op toetsinstrumenten druk je toetsen in.

2 Slagwerk

Bij slaginstrumenten of slagwerk denk je misschien vooral aan trommels of een drumstel. Maar slagwerk, ook **percussie** genoemd, is veel meer. Elk instrument dat je bespeelt door erop te slaan, erover te wrijven of ermee te schudden, hoort bij slagwerk. Bijvoorbeeld een gong en een tamboerijn.

Met of zonder vel

Trommels zijn aan de bovenkant bespannen met een vel. Als je op het vel slaat, gaat dat trillen. De lucht binnen in de trommel trilt mee, waardoor het geluid wordt versterkt.

Bij een slaginstrument zonder vel sla je rechtstreeks op het materiaal waarvan het instrument gemaakt is, zoals hout, metaal of plastic. Bijvoorbeeld een triangel. Het materiaal gaat trillen, de lucht daaromheen ook en er ontstaat geluid.

Met stokken of met de hand

Je bespeelt veel slaginstrumenten met stokken. Soms zit aan de stokken een kop van hout, vilt of rubber. Dat is vooral om een bepaald geluidseffect te krijgen. Afrikaanse en Zuid-Amerikaanse trommels worden vaak met de hand bespeeld, bijvoorbeeld een djembé en een bongo.

Snel en langzaam

Met trommels en veel andere slaginstrumenten speel je een **ritme**: afwisselend snel en langzaam, kort en lang. Sommige trommels geven meer dan één **toon**, een klank met een bepaalde hoogte. Je kunt er geen echte **melodie** mee spelen, zoals een liedje met afwisselend hoge en lage tonen.

Slagwerk waarop je wél een melodie kunt spelen, heet melodisch slagwerk. Bijvoorbeeld een xylofoon: elk latje heeft zijn eigen klank.

Muziekinstrumenten

180

Hoe leuk is het om zelf muziek te maken! Dat kan met allerlei instrumenten. Een trompet om op te blazen of een trommel om op te slaan. Misschien tokkel je op een gitaar of kruip je soms achter een piano of keyboard. Wil je weten of een instrument bespelen iets voor jou is? Welk instrument bij jou past? Of wil je gewoon meer weten over de verschillende soorten muziekinstrumenten? Dan is dit boek geknipt voor jou.

Dit boek is geschreven door Anneriek van Heugten.

9+

Documentatiecentrum

imprint van Schoolsupport
documentatiecentrum.nl

